

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 2

Матеріали

*Міжнародної науково-практичної конференції
“Правова держава та демократичне суспільство:
фактори розвитку та взаємодії”
м. Київ, МАУП, 14 квітня 2016 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2016

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 3 від 30.03.16)*

Редакційна колегія:

М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук, проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
М. Л. Головка, д-р іст. наук, проф.;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
В. І. Литвиненко, канд. юрид. наук, доц.;
В. В. Рябцев, канд. техн. наук, доц.

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 2: Матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. “Правова держава
та демократичне суспільство: фактори розвитку та взаємодії”, 14 квітня
2016 р. / редкол.: М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2016. — 448 с. : іл. — Бі-
бліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних
конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модерніза-
ції України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто
цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модер-
нізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Пеньков С. В. Теоретичний генезис проблеми використання службових тварин в оперативно-розшуковій діяльності.....	177
Погорєлова І. С. Політична культура українського суспільства у вимірі європейських цінностей	179
Севрук В. Г. Проблеми дослідження етнічних мотивів вчинення злочинів.....	182
Стасюк С. В. Зміни податкового законодавства 2016 року як запорука демократизації суспільства	184
Трембіцький А. М. Схилення до розголошення комерційної таємниці: проблеми визначення меж відповідальності.....	187
Утвенко В. В. Правове регулювання соціального захисту окремих категорій непрацездатних громадян України.....	191
Kharchenko O. V. Logic bomb as a rhetorical means of humor.....	195
Чмир О. Б. До проблеми становлення правового демократичного суспільства в Україні	197
Чупрій Л. В. Аксіологічні та гуманітарні аспекти формування правової держави в Україні	200
Шклярук С. Г. Трастові послуги як інструмент виведення активів з України.....	203
Шусть В. В. Ціннісні системи українського суспільства – ідеологічний хаос	205
Якубенко Н. В. Українське дисидентство другої половини 1950-х – 1960-х рр. – зародкова форма громадянського суспільства.....	209
Авсієвич А. В. Правовий характер ознак міжнародного арбітражу	212
Берестецька Л. М. Тенденції розвитку електронного бізнесу в Україні.....	215
Бігдаш В. Д. Особливості формування принципів менеджменту страхової діяльності в Україні.....	218
Гавловська А. В. Оптимальні податки як складова частина іміджу держави та як спосіб подолання правового нігілізму громадян	221
Гончаренко Є. Ю. Сучасна “правова лінгвістика” як питання семантико-стилістичних особливостей перекладу юридичних текстів з німецької мови	224
Григор’єва М. І. Міжнародний досвід взаємодії держави і суспільства щодо профорієнтаційної роботи та довузівської підготовки молоді.....	227

ОПТИМАЛЬНІ ПОДАТКИ ЯК СКЛАДОВА ЧАСТИНА ІМІДЖУ ДЕРЖАВИ ТА ЯК СПОСІБ ПОДОЛАННЯ ПРАВОВОГО НІГІЛІЗМУ ГРОМАДЯН

За допомогою певної податкової політики держава регулює такі соціально-економічні процеси, як обсяг виробництва, зайнятість, інвестиції, розвиток науки і техніки, структурні зміни, ціни, зовнішньоекономічні зв'язки, рівень життя населення, рівень споживання певних товарів тощо.

До основних характеристик політичного іміджу держави, що істотно впливає на економіку та її зростання в країні, можна віднести: політичну стабільність в країні, регіональну політичну стабільність, податкову стабільність, захист приватної власності та законослухняність як провідний принцип організації суспільного життя [1].

Саме під впливом досить негативного стереотипу щодо діяльності податкової служби створюється оцінка громадянами України необхідності сплати податків як основи стабільності держави. Слід зазначити, що більшість населення просто не розуміє значення податків і не звикла займатися проблемами наповнення бюджету, хоча від нього залежать всі соціальні виплати і гарантії. Тому державі взагалі і податковим органам зокрема, слід робити все для того, щоб платник розумів і усвідомлював значення податків для держави, для своєї родини і для себе особисто.

Необхідність зміни ставлення громадян до сплати податків викликана необхідністю стабілізації та розвитку економіки в Україні та створення позитивного іміджу країни, як правової, соціальної, демократичної держави.

Слід відмітити, що на практиці ані підприємці, ані населення не вважають себе соціально активними учасниками податкових правовідносин, оскільки від них не залежить ні встановлення оптимальних податків в країні, ні розподіл бюджетних коштів.

Крім того, негативному ставленню до сплати податків з боку населення сприяють суперечливі повідомлення податкової служби в ЗМІ про виконання плану збору податків на 100 відсотків та, одночасно, про відсутність коштів у бюджеті. Це все не може не впливати на негативне ставлення платників податків до фіскальних органів, зокрема, та до держави в цілому.

Слід відмітити, що ідеологи фіскальної системи намагаються переконати себе і нас в тому, що, якими б низькими не були податки, ніде в світі їх не хочуть платити. Однак природа накопичення грошей в бюджеті у всьому світі одна — вони не стягуються, як у нас, а їх платять платники податків. Так, основою філософії, наприклад, американської податкової системи є добровільна сплата податків. “Податки — це вартість послуг держави, і з прайс-листом цих послуг можна ознайомитися”, — кажуть у США [2]. Звичайно, є такі, які ухиляються від сплати податків, тому в складі IRS існує управління кримінальних розслідувань — аналог нашої податкової міліції. Разом з управлінням аудиту і примусових стягнень вони формують у платників податків розуміння неминучості, невідворотності і справедливості процесу оподат-

кування. Зустрічні перевірки, аналіз декларацій третіх осіб, співставлення сум, що проходять через банківські рахунки, не залишають шансів на ухилення від сплати податків. Розуміння того, що всі заплатять податки, переконує кожного, що і він повинен їх платити. Так у людей виховується усвідомлення того, що податки — це їх громадянська відповідальність, що це — ціна демократії.

В Україні не може і далі залишатися невирішеною колізія протистояння “громадянин-платник податків — держава-збирач податків”, а значить актуальним є питання щодо подолання правового нігілізму громадян та, врешті решт — формування позитивного іміджу держави.

Наголосимо, що думка громадськості про податки складається під впливом цілого ряду факторів, які можна розглядати як складові загального іміджу держави: складність та незрозумілість податкового законодавства, кількість податків, зборів та інших обов’язкових платежів, знань про діяльність фіскальних органів і досвіду спілкування з ним, недодержання принципів оподаткування, таких як: фіскальна достатність, соціальна справедливість, та економічність оподаткування, а також відсутність прозорого контролю з боку громадян за використанням бюджетних коштів.

На сьогоднішній день, відповідно до Податкового кодексу, в Україні справляються 8 податків, 2 збори і мито [3], але законодавці постійно вносять пропозиції щодо збільшення кількості податків, про розширення бази оподаткування, підвищення податкових ставок. Крім того, єдиний соціальний внесок, який не входить в податкову систему України, але реформується Міністерством фінансів України без участі Міністерства соціальної політики, лягає тяжким і незрозумілим тягарем на плечі підприємців.

В масову свідомість впроваджується антиправова залежність: вигідніше ігнорувати вимоги законів — невиконання норм права не викликає осуду. На рівні суспільної свідомості невиконання норм права не викликає осуду. Наприклад, несплата податків в очах більшості не є злочином тому, що податковий тягар є надмірним і руйнує стимул для зайняття підприємницькою діяльністю. Тому, важлива роль у подоланні правового нігілізму і, як наслідок, підвищенні авторитету та іміджу України, належить вдосконаленню податкової політики і реформуванню податкової системи. Дисципліна і справедливість у сфері оподаткування, прозорість господарчих відносин створювали б умови для розширення виробництва і на цій основі — розвитку соціальної сфери, підвищенню ділової активності громадян та їх правової культури [4].

Незадоволеність населення податковим законодавством автоматично переходить в неприязнь до податківців, які повинні виконувати це законодавство, тобто служать способом примусу щодо громадян. Інша причина негативного іміджу української податкової служби полягає в складності і нестабільності вітчизняного податкового законодавства та в його поганому знанні платниками податків.

Все це так чи інакше впливає на вирішення основного завдання — створення і підтримання внутрішнього позитивного іміджу України.

Таким чином, держава в цілому, та фіскальні органи зокрема, повинні на практиці переконувати населення в тому, що держава діє в інтересах як всього суспільства, так і конкретного члена цього суспільства, тісно співпрацювати з пересічним громадянином-платником податків, забезпечувати дотримання принципів рівності всіх платників податків (підприємств і громадян) перед податковим законодавством, фіскальної достатності та економічності оподаткування, забезпечувати не тільки ефективне наповнення бюджету, а й витрачання коштів бюджету на розвиток, процвітання і стабільність в державі, додержання принципів ефективності та результативності бюджетної системи [5], поряд з справлянням податків інформу-

вати та консультувати платників податків, допомагати їм у здійсненні фінансового та податкового планування; принципово, професійно та безкомпромісно боротися з фактами як свідомого порушення податкового законодавства, так і неефективного витрачання коштів бюджету на державні органи, що забезпечують виконання задач і функцій держави.

Підсумовуючи, відмітимо, що імідж України як стабільної держави створюється як за допомогою заходів, спрямованих на сприйняття її потенційними платниками податків, так і діями, що надають підсвідомий вплив: символікою, гаслами.

Керівництву нашої держави та кожному громадянину потрібно чітко усвідомити, що таке явище як правовий нігілізм є значною перепорою на шляху державно-правових та соціально-економічних реформ.

На нашу думку, одним з недоліків державних органів України вважається закритий характер роботи цих органів, відсутність ефективної системи звітності та контролю з боку суспільства. І це в той час, коли транспарентність (прозорість, наочність, доступність розумінні) діяльності влади визнається важливою передумовою і ознакою демократичного суспільства, чинником його відкритості.

Перевага відкритої влади полягає в тому, що коли громадяни знають, скільки і куди витрачаються їхні податки, як і чому було прийнято те чи інше рішення, вони, певною мірою, стають учасниками його прийняття і, очевидно, більш охоче підтримують його виконання.

Джерела

1. Задорожний В. Н. Влияние имиджа государства на экономический рост / В. Н. Задорожний [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.elitarium.ru/2007/06/07/vlijanie_imidzha_gosudarstva_na_ekonomicheskij_rost.html
2. Зикун Н. И. Формирование позитивного имиджа государственной налоговой службы Украины: задачи и проблемы / Н. И. Зикун [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://antireligion.org.ua/articles/190-Formirovanie_pozitivnogo_imidzha_gosudarstvennoy_nalogovoy_sluzhbi_Ukraini_zadachi_i_problemi.html
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13–14, № 15–16, № 17, ст. 112.
4. Черней В. В. Подолання правового нігілізму — важлива умова розбудови правової держави: Автореф. дис... канд. юр. наук: 12.00.12 / Національна академія внутрішніх справ України. — К., 1999. — арк.150 — Бібліогр.: арк. 136–150
5. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 50–51, ст. 572 // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/paran191#n191>